

POSTANOWIENIE

Dnia 13 lutego 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner

w sprawie z powództwa [...] Spółdzielni [...] w W.
przeciwko D. G.

o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 13 lutego 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 15 stycznia 2013 r., sygn. akt VI ACa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) odmawia pozwanemu zasądzenia kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 15 stycznia 2013 r. Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację powódki od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 15 czerwca 2013 r., którym oddalono powództwo o uznanie (na podstawie art. 527 k.c.) za bezskuteczną czynności prawnej, polegającej na ustanowieniu przez jej dłużnika J. K. na spółdzielczym własnościowym prawie do lokalu hipoteki umownej kaucyjnej. Hipoteka ta zabezpieczała wierzytelność z tytułu umowy pożyczki udzielonej J. K. przez D. G.. Sąd Apelacyjny podzielił wnioski Sądu pierwszej instancji, że pozwany nie posiadał w postępowaniu legitymacji biernej w związku z wykreśleniem hipoteki z księgi wieczystej. Nastąpiło to w związku z przeniesieniem przez J. K. spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu na J. G., w zamian za zwolnienie z długu wynikającego z umowy pożyczki (wcześniej wierzytelność wynikająca z tej umowy została darowana J. G. przez powoda).

Powódka zaskarżyła to orzeczenie skargą kasacyjną, zarzucając mu naruszenie: art. 527 § 1 i 2 k.c. przez stwierdzenie, że wygaśnięcie hipoteki oznacza brak możliwości uznania jej ustanowienia za czynność dokonaną z pokrzywdzeniem wierzyciela; art. 532 k.c. w związku z art. 531 § 1 i 2 k.c., art. 79 § 1 i 2 u.k.w.h. i art. 245¹ k.c. przez uznanie, że darowanie przez pozwanego jego synowi wierzytelności zabezpieczonej hipoteką nie stanowi zbycia korzyści w rozumieniu art. 531 k.c.; art. 79 § 1 i 2 u.k.w.h. w związku z art. 245¹ k.c. przez przyjęcie, że darowizna ta nie stanowiła rozporządzenia hipoteką, a także przez pominięcie, że art. 79 § 1 i 2 u.k.w.h. jest regulacją szczególną wobec art. 245¹ k.c.; art. 382 w związku z art. 227 i art. 235 § 1 k.p.c. przez brak przeprowadzenia wskazanych przez skarżącą dowodów. Na tej podstawie wniosła ona o uchylenie wyroków Sądu Apelacyjnego i Okręgowego oraz orzeczenie co do istoty sprawy, ewentualnie o ich uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji – zaś w każdym wypadku, o zasądzenie kosztów postępowania.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwany wniósł o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie, i o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W sprawie nie zachodzą przesłanki uzasadniające przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Brak jest zwłaszcza oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, na którą powołała się powódka. Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem judykatury oczywista zasadność skargi kasacyjnej w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. dotyczy jedynie szczególnych i kwalifikowanych wypadków, w których trafność zarzutów skargi kasacyjnej może zostać stwierdzona już na pierwszy rzut oka, bez konieczności prowadzenia złożonych rozumowań (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 20 lipca 2011 r., II CSK 59/11, nie publ. oraz z dnia 18 września 2012 r., II CSK 179/12, nie publ.).

Skarga kasacyjna jest środkiem zaskarżenia o charakterze nadzwyczajnym, przysługującym od orzeczeń prawomocnych. Pełni ona przede wszystkim funkcje publiczne, pozwalając na rozwój prawa, wyjaśnianie wątpliwości interpretacyjnych, ujednolicanie orzecznictwa, a także eliminowanie judykatów dotkniętych istotnymi wadami. W tym ostatnim zakresie Sąd Najwyższy nie pełni funkcji sądu instancyjnego, lecz odgrywa odrębną rolę, wynikającą ze szczególnych zadań skargi kasacyjnej. W rezultacie, przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania z powołaniem się na art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., co uczyniła skarżąca w niniejszej sprawie, nie uzasadnia każdy wypadek, w którym zarzut skargi kasacyjnej mógłby okazać się zasadny, lecz jedynie sytuacje, w których zaskarżone (już prawomocne) orzeczenie jest wadliwe w stopniu oczywistym i ewidentnym.

Argumentacja skarżącej nie wskazuje, by przesłanka ta występowała w sprawie. Przedstawiony przez nią wywód ogranicza się do omówienia przesłanek stosowania art. 527 k.c. oraz stwierdzenia, że czynności dokonane pomiędzy pozwanym, jego synem i dłużnikiem powódki przesłankom tym odpowiadały. Twierdzenia te stanowią w istocie powtórzenie argumentów formułowanych w ramach podstaw kasacyjnych i mogłyby, co najwyżej,

przemawiać za ewentualną zasadnością skargi kasacyjnej (w razie jej rozpoznania) – nie zaś za jej zasadnością oczywistą, rozumianą zgodnie z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzeczono jak w postanowieniu. Z uwagi na brak zawarcia w odpowiedzi na skargę kasacyjną jakiegokolwiek szerszej argumentacji co do podstaw przyjęcia jej do rozpoznania nie zachodziły podstawy do zasądzenia na rzecz pozwanego kosztów postępowania kasacyjnego.

[aw]

es